

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 258.768 van 12 februari 2024
in de zaak A. 234.640/VII-41.969**

In zake : XXX
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Marie Doutrepont
 kantoor houdend te 1210 Brussel
 Haachtsesteenweg 55
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen : de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de
 staatssecretaris voor Asiel en Migratie
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Carmenta Decordier en Tine Bricout
 kantoor houdend te 9041 Gent-Oostakker
 Orchideestraat 61A
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het cassatieberoep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 7 september 2021, strekt tot de cassatie van arrest nr. 259.159 van 9 augustus 2021 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Het cassatieberoep is toelaatbaar verklaard bij beschikking nr. 14.634 van 22 oktober 2021.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoekster heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 ‘tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State’.

Verzoekster heeft een verzoek tot voortzetting van de procedure teneinde te worden gehoord ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 7 december 2023.

Staatsraad Frédéric Vanneste heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Cedric D’Hondt, die *loco* advocaat Marie Doutrepont verschijnt voor verzoekster, en advocaat Emeline Willems, die *loco* advocaten Carmenta Decordier en Tine Bricout verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoekster, die verklaart van Salvadoraanse nationaliteit te zijn, heeft op 6 maart 2019 een verzoek om internationale bescherming ingediend. Op 15 april 2020 weigert de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen de toekenning van de vluchtelingenstatus en de subsidiaire beschermingsstatus. Het beroep tegen voormelde beslissing wordt bij arrest van 5 maart 2021 verworpen door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

3.2. Op 23 maart 2021 neemt de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie ten aanzien van verzoekster een beslissing houdende bevel om het grondgebied van het Rijk te verlaten (hierna: de aanvankelijk bestreden beslissing).

Verzoekster stelt tegen deze beslissing een beroep in bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

3.3. Met een arrest van 9 augustus 2021 verwerpt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging en het beroep tot nietigverklaring tegen deze beslissing. Dit is het bestreden arrest.

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging – pleitnota

4. Met een brief van 29 november 2023 dient de verwerende partij een “pleitnota” in.

Het koninklijk besluit van 30 november 2006 ‘tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State’ voorziet niet in de mogelijkheid om een pleitnota als processtuk neer te leggen. Het is de partijen wel toegestaan hun antwoorden op de door de Raad van State gestelde vragen die een invloed kunnen hebben op de ontvankelijkheid of de gegrondheid van het beroep, aan de Raad van State ter kennis te brengen. Vermits de pleitnota geen betrekking heeft op dergelijke vragen maar de neerslag vormt van de uiteenzetting ter terechtzitting, wordt ze niet als een processtuk, maar als een loutere inlichting in aanmerking genomen.

IV. Onderzoek van het derde middel

Uiteenzetting van het middel

5. Verzoekster voert in een derde middel de schending aan van artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, van de artikelen 5, 12 en 13 van richtlijn 2008/115/EG van het Europees parlement en de Raad van 16 december 2008 ‘over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven’ (hierna: richtlijn 2008/115), van de artikelen 39/2, 39/65, eerste lid, en 74/13 van de wet van 15 december 1980 ‘betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen’ (hierna: vreemdelingenwet) en van de rechten van verdediging en de wapengelijkheid.

Verzoekster betoogt dat de bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen aangevochten beslissing uitvoering geeft aan richtlijn 2008/115 en een verwijderingsbesluit vormt op grond van artikel 74/13 van de vreemdelingenwet. Laatstgenoemde bepaling en artikel 5 van richtlijn 2008/115 vereisen dat rekening wordt gehouden met het hoger belang van het kind en met het privé- en gezinsleven van de betrokken onderdaan van een derde land wanneer een verwijderingsbesluit wordt genomen. Overeenkomstig artikel 62, § 2 van de vreemdelingenwet moeten, aldus verzoekster, de terugkeerbesluiten worden gemotiveerd, waarbij rekening wordt gehouden met de in artikel 74/13 van de vreemdelingenwet genoemde elementen. Op dezelfde manier is ook artikel 12.1 van richtlijn 2008/115 volgens verzoekster van toepassing. Het feit dat het administratief dossier een nota “Evaluatie artikel 74/13” of een zogenaamde “synthesenota” bevat, is volgens verzoekster niet voldoende om aan de hogervermelde vereisten te voldoen. Het terugkeerbesluit moet volgens haar in haar schriftelijke motivering de elementen bevatten waarmee de verwerende partij rekening heeft gehouden. Nog volgens verzoekster heeft de erkenning van de wettigheid van het terugkeerbesluit op basis van een nota in het administratief dossier, waarnaar in de aanvankelijk bestreden beslissing niet eens wordt

verwezen, het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en de rechten van verdediging geschonden, aangezien verzoekster het bestaan ervan niet kon vermoeden en de inhoud ervan dus niet kon aanvechten.

6. In haar memorie van wederantwoord herhaalt verzoekster haar betoog. Zij voegt eraan toe dat artikel 74/13 van de vreemdelingenwet weliswaar geen uitdrukkelijke motiveringsplicht inhoudt, doch dat deze bepaling in het licht van artikel 62, § 2 van de vreemdelingenwet en van artikel 12.1 van richtlijn 2008/115 dient te worden gelezen. Verzoekster meent dan ook dat het niet volstaat dat de verwerende partij toelicht om welke reden zij toepassing maakt van artikel 7 van de vreemdelingenwet, doch dat zij ook de situatie van de betrokkene moet beoordelen in het licht van artikel 74/13 van de vreemdelingenwet en van artikel 5 van richtlijn 2008/115. Verder treedt verzoekster de mening van de verwerende partij dat zij had moeten weten dat een synthesesnota met de eigenlijke motivering van de oorspronkelijk bestreden beslissing zich in het administratief dossier bevond, geenszins bij, daar dit haaks staat op de formelemotiveringsplicht, waaruit volgt dat de motieven van een beslissing erin moeten worden opgenomen, en niet dat de betrokkene moet vermoeden of weten dat deze misschien zonder zijn medeweten opgenomen zijn in een document waartoe hij geen toegang heeft. Voorts meent verzoekster dat geenszins van haar kan worden verwacht dat zij toegang tot haar administratief dossier had moeten vragen om eventuele motieven na te gaan. De motieven van een beslissing moeten, aldus verzoekster, erin opgenomen worden, of minstens moet er in de beslissing verwezen worden naar een ander document dat de eigenlijke motieven bevat en die samen met de beslissing wordt betekend.

Beoordeling

7. Artikel 74/13 van de vreemdelingenwet, dat de omzetting vormt van artikel 5 van richtlijn 2008/115, bepaalt enkel dat rekening wordt gehouden met het hoger belang van het kind en het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land doch het houdt geen bijzondere motiveringsplicht in.

In de uitoefening van zijn wettigheidscontrole hoefde de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zich dan ook niet te beperken tot de uitdrukkelijke motieven dienaangaande, of het ontbreken daarvan, in de aanvankelijk bestreden beslissing. Derhalve kan, althans wat de voorgehouden schending van artikel 74/13 van de vreemdelingenwet betreft, niet worden besloten tot de onwettigheid van een bevel om het grondgebied te verlaten, enkel op grond van het ontbreken van uitdrukkelijke motieven in dat bevel over de door het voornoemde artikel 74/13 vereiste belangenafweging en zonder rekening te houden met andere elementen uit het dossier waaruit die belangenafweging kan blijken.

Verzoeksters kritiek faalt in die mate naar recht

8. Artikel 74/13 van de vreemdelingenwet doet evenwel geen afbreuk aan de formelemotiveringsplicht die voortvloeit uit artikel 62, § 2 van de vreemdelingenwet.

De verwerende partij kan niet gevolgd worden waar ze ter terechtzitting stelt dat verzoekster in haar inleidend verzoekschrift nergens de draagwijdte van de formelemotiveringsplicht, zoals vervat in artikel 62, § 2 van de vreemdelingenwet heeft aangevoerd en aldus een nieuw middel opwerpt in de memorie van wederantwoord. Bij de omschrijving van het derde middel verwijst het verzoekschrift expliciet naar het feit dat “[v]olgens artikel 62, § 2 van de [v]reemdelingenwet terugkeerbesluiten moeten worden gemotiveerd” en dat “[het] terugkeerbesluit moet in haar schriftelijke motivatie de elementen bevatten waarmee de administratie rekening heeft gehouden.” In de memorie van wederantwoord stelt verzoekster in lijn hiermee dat artikel 74/13 van de vreemdelingenwet “in het licht van art. 62, §2, [v]reemdelingenwet en van art. 12.1 van de [t]erugkeerrichtlijn dien[t] gelezen te worden.

Artikel 62, § 2 van de vreemdelingenwet stelt:

“Art. 62. §1. [...]

§2. De administratieve beslissingen worden met redenen omkleed. De feiten die deze beslissing rechtvaardigen worden vermeld, behalve indien redenen van Staatveiligheid zich daartegen verzetten.

Wanneer de in artikel 39/79, §1, tweede lid, bedoelde beslissingen gebaseerd zijn op feiten die beschouwd worden als dwingende redenen van nationale veiligheid wordt in deze beslissingen vermeld dat ze gebaseerd zijn op dwingende redenen van nationale veiligheid in de zin van artikel 39/79, §3.”

De administratieve overheid is aldus verplicht in de akte zelf de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de bestreden beslissing ten grondslag liggen en dit op afdoende wijze. De motieven moeten daarbij kenbaar zijn hetzij vóór de beslissing wordt genomen, hetzij ten laatste met de eindbeslissing. Aangezien de overheid bij het nemen van een bevel om het grondgebied te verlaten in het bijzonder rekening moet houden met de eerbiediging van de fundamentele rechten van de betrokkene, komt het haar toe uiteen te zetten op welke wijze rekening werd gehouden met de vereiste belangenafweging voorzien in artikel 74/13 van de vreemdelingenwet.

Wat de voorgehouden schending van de in artikel 62, § 2 van de vreemdelingenwet vervatte formelemotiveringsplicht betreft, dient erop te worden gewezen dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zich hierover niet expliciet heeft uitgesproken in het bestreden arrest, niettegenstaande verzoekster de schending van artikel 62 van de vreemdelingenwet en de formelemotiveringsplicht meermaals uitdrukkelijk heeft aangevoerd voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Zo wees verzoekster in het eerste middel van haar beroepschrift dienaangaande expliciet naar artikel 62 van de vreemdelingenwet en de motiveringsplicht en wordt bij het derde middel van haar beroepschrift gewezen op rechtspraak van zowel de Raad van State als van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen waaruit blijkt dat de motieven kenbaar moeten zijn, hetzij vóór de beslissing wordt genomen, hetzij ten laatste met de eindbeslissing, dat een aanpak waarbij de mededeling van motieven afhankelijk wordt gemaakt van het initiatief van de bestuurde niet verenigbaar is met de formelemotiveringsplicht, en dat de mededeling van de motieven nadat het beroep

reeds werd ingediend een miskenning van de formelemotiveringsplicht evenmin kan goedmaken.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen spreekt zich niet expliciet uit over de voorgehouden schending van de in artikel 62, § 2 van de vreemdelingenwet vervatte formelemotiveringsplicht, maar verwierpt de door verzoekster in haar beroepschrift aangevoerde schending van de motiveringsplicht wel impliciet door te oordelen dat uit de in het administratief dossier aanwezige synthesenota van 23 maart 2021, blijkt dat rekening werd gehouden met de in artikel 74/13 van de vreemdelingenwet vervatte elementen. Daarmee oordeelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen impliciet maar zeker dat geen uitdrukkelijke motivering vereist was.

Door te oordelen dat de belangenafweging conform artikel 74/13 van de vreemdelingenwet genoegzaam blijkt uit het administratief dossier, miskent het bestreden arrest aldus de draagwijdte van de formelemotiveringsplicht zoals vervat in artikel 62, § 2 van de vreemdelingenwet.

Het derde middel is, in de aangegeven mate, gegrond.

9. Gelet op het voorgaande, is er geen reden om het eerste en het tweede middel te onderzoeken.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt arrest nr. 259.159 van 9 augustus 2021 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

2. Dit arrest dient te worden overgeschreven in de registers van bovenvermelde Raad en melding ervan moet worden gemaakt op de kant van het vernietigde arrest.

3. De zaak wordt verwezen naar de anders samengestelde Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

4. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op een rolrecht van 200 euro, een bijdrage van 20 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 770 euro, die verschuldigd is aan verzoekster.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op twaalf februari tweeduizend vierentwintig, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Carlo Adams,	kamervoorzitter,
Peter Sourbron,	staatsraad,
Frédéric Vanneste	staatsraad,
met bijstand van	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Carlo Adams